

4TU Jonge Academies over Internationalisering van het Hoger Onderwijs

31.08.2023

De Minister van Onderwijs, R. H. Dijkgraaf, heeft onlangs een parlementaire brief gestuurd waarin hij zijn plannen uiteenzette om de internationalisering van het Nederlandse hoger onderwijs te reguleren^[1]. Deze plannen omvatten het beperken van Engelstalig onderwijs in bacheloropleidingen en het stimuleren van Nederlandse taalvaardigheid in masteropleidingen. De brief en het bijbehorende wetsvoorstel behandelen kwesties die aanzienlijke gevolgen zullen hebben voor de Technische Universiteiten. Daarom uiten wij, de Jonge Academies van de vier Technische Universiteiten van Nederland, onze zorgen over de mogelijke negatieve gevolgen van de voorgestelde plannen met betrekking tot onderwijs en onderzoek. We bieden suggesties aan om in de implementatie de schadelijke effecten op docenten, studenten en Nederland als internationale hub voor wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse te verzachten, zonder afbreuk te doen aan het doel om het beleid te veranderen.

We waarderen het als internationale medewerkers en studenten de Nederlandse taal willen leren of hun (professionele) Nederlandse taalvaardigheid willen verbeteren. Nederlands begrijpen en spreken is essentieel voor integratie binnen de Nederlandse samenleving en levert veel voordelen op. Het aanmoedigen van internationale studenten om Nederlands te leren, geeft hen betere baankansen in Nederland zodra ze zijn afgestudeerd, waardoor een win-winsituatie ontstaat voor de Nederlandse samenleving en internationale studenten.

Daarom richten de volgende observaties zich alleen op de taalvaardigheid die nodig is om in het Nederlands te kunnen lesgeven en studeren, die veel hoger ligt dan wat nodig is voor alledaags gebruik^[2]:

1. Nederlandse universiteiten concurreren internationaal in het aantrekken van getalenteerde wetenschappers en docenten; vanwege de behoefte aan technisch opgeleide mensen met name op het gebied van de natuur- en technische wetenschappen. Als het geven van Nederlandstalig onderwijs een vereiste wordt voor het grootste deel van onze bacheloropleidingen, kan het aantrekken van hoogwaardige onderzoekers die ook bachelorstudenten kunnen onderwijzen, ernstig worden belemmerd^[3]. Engels als professionele taal maakt het Nederlandse academische systeem toegankelijk voor internationaal talent en daardoor beter onderwijs mogelijk voor (Nederlandse) studenten.
2. Het voldoen aan de in de wet voorgestelde taaleisen kan de werkdruk voor het huidige universitair personeel drastisch verhogen, omdat meer dan 45% van het wetenschappelijk personeel een internationale achtergrond heeft^[4]. Voor velen van hen kost het veel tijd zich het Nederlands eigen te maken tot het niveau dat vereist is voor universitair onderwijs. Zo neemt het behalen van niveau C1 naar schatting 1200 uur in beslag, wat impliceert dat internationale docenten gedurende lange perioden aanzienlijk minder beschikbaar zouden zijn voor onderwijstaken. Ook de werkdruk voor personeel dat al Nederlands spreekt zal toenemen, omdat het aantal onderwijsactiviteiten voor de meeste bacheloropleidingen gelijk zal blijven,

zelfs als het aantal internationale studenten afneemt. Op korte tot middellange termijn kunnen de taaleisen in het Nederlands de continuïteit van het bacheloronderwijs aan Nederlandse universiteiten in gevaar brengen.

3. Internationale klaslokalen kunnen zowel voordelig zijn voor Nederlandse als ook voor internationale studenten^[5]. Studenten in dergelijke leeromgevingen ontwikkelen internationale communicatievaardigheden en multi-perspectief competenties, wat hun vermogen tot kritisch denken vergroot. Het trainen van ingenieurs om complexe uitdagingen aan te pakken vereist een veelzijdige aanpak. Door diversiteit te omarmen stimuleert onze sector de innovatie die nodig is om dringende maatschappelijke uitdagingen aan te gaan, ook die uitdagingen die specifiek relevant zijn voor Nederland.
4. Het percentage internationale studenten varieert aanzienlijk tussen Nederlandse universiteiten. Dit vraagt om een op de individuele universiteit afgestemde aanpak. Door geografische (zoals grensregio's) en specialisatieverschillen (voorbeeld technische focus) hebben niet alle universiteiten met dezelfde reeks uitdagingen te maken.
5. Nederlandse bedrijven in de engineering en technologie sectoren werven steeds meer internationaal personeel^[6]. Deze sectoren zijn afhankelijk van hoogopgeleide Nederlandse en internationale studenten die zijn opgeleid aan Nederlandse Technische Universiteiten. De voorgestelde beperkingen kunnen leiden tot een afname van het aantal internationale afgestudeerden dat beschikbaar is voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Bovendien zijn Nederlandse studenten minder goed voorbereid op het werk in deze sectoren (waar de voertaal vaak Engels is) als ze tijdens hun opleiding niet de kans krijgen om hun vak in professioneel Engels te leren.

Rekening houdend met de bovenstaande punten, bieden wij de volgende suggesties voor de implementatie van Nederlandse taaleisen in de bacheloropleidingen aan Nederlandse Technische Universiteiten, waarbij ons uitgangspunt is dat i) ons onderwijs op een hoog kwaliteitsniveau blijft en ii) Technische Universiteiten goede wetenschappers en docenten kunnen blijven aantrekken en behouden:

1. Wij ondersteunen dat het wetsvoorstel maatwerk en uitzonderingen toestaat. Voor Technische Universiteiten verwachten we dat **de uitzonderingen zoals vermeld in artikel 7.2 inderdaad worden toegepast op onze programma's, en dat deze rekening houden met onze geografische en onderwijskundige diversiteit**. In plaats van een uniforme aanpak zijn internationaliseringsuitdagingen het beste aan te pakken op universitair niveau op basis van specifieke programma's, rekening houdend met kenmerken van studenteninschrijving, programmadoelstellingen, sectoren met tekorten aan personeel, trends en vooruitzichten op werkgelegenheid en de werkdruk van betrokken personeel. Tegelijkertijd kunnen aan het begin van studieprogramma's zowel Nederlandstalige als Engelstalige cursussen worden aangeboden om drempels voor deelname voor studenten - zowel Nederlandse als internationale - met een achtergestelde achtergrond en niet-traditionele academische trajecten te verlagen.

2. We erkennen de toegevoegde waarde van het leren van Nederlands, maar stellen voor om een ander uitgangspunt te hanteren voor deze discussie: **in plaats van te focussen op de taal van de programma's zelf, zouden alle niet-Nederlandstalige studenten en medewerkers gevraagd kunnen worden om Nederlandse lessen te volgen zodat de kans wordt vergroot dat ze langdurig in Nederland blijven.** Hierdoor hebben we een gesprek wat gefocust is op de voordelen van internationalisering van het hoger onderwijs van onze maatschappij, terwijl de huidige focus op de taal van ons onderwijs zelf in de praktijk erg lastig te implementeren zal zijn: het leren van Nederlands op het niveau dat nodig is voor effectief lesgeven vereist aanzienlijke investeringen in taalcursussen die zijn afgestemd op de behoeften van universitaire docenten, met een focus op vakspecifieke woordenschat en didactiek. Hiervoor moeten collega's die worden beïnvloed door deze taaleisen of doelstellingen de mogelijkheid krijgen om tijd vrij te maken in hun werkroosters, bijvoorbeeld door hun onderwijsbelasting te verminderen. Gezien er meerdere loopbaandoelen zijn, waarvan taal er mogelijk één is, is een op maat gemaakt tijdspad essentieel.
3. Het beleidskompas vermeldt dat een van de doelen van de nieuwe wet is om programma's meer controle te geven over de (internationale) studenteninstroom, door aparte inschrijvingslimieten toe te staan voor Nederlandse en niet-Nederlandse trajecten van een programma. Helaas komt dit alleen ten goede aan programma's die een apart Nederlands traject kunnen aanbieden met minstens 2/3 van de onderdelen in het Nederlands. Effectief betekent dit dat programma's die om uitzonderlijke redenen in het Engels worden gegeven volgens de wet, en die niet voor 2/3 in het Nederlands kunnen worden gegeven (bijvoorbeeld vanwege internationaal personeel, Engelse literatuur en de aard van het programma), effectief geen extra controle krijgen over hun internationale studenteninstroom. Om deze programma's in staat te stellen hun studenteninstroom te reguleren en toegankelijkheid voor Nederlandse studenten te waarborgen, vragen wij dat **programma's die voldoen aan de uitzonderlijke eisen om in het Engels te worden gegeven, toestemming krijgen om een Nederlands taaltraject in te voeren met minder dan 2/3 van de onderdelen in het Nederlands** (zoals 1/4 van de onderdelen in het Nederlands).

Uiteraard lichten we onze observaties en suggesties graag toe en bieden we aan om actief betrokken te zijn bij het vormgeven van eventuele nieuwe wetgeving.

Hoogachtend, namens de Jonge Academies van de vier Technische Universiteiten,

Young Academy Twente

Delft Young Academy

Eindhoven Young Academy of Engineering

Wageningen Young Academy

- [1] Brief aan de Tweede Kamer 'Beheersing van internationale studentenstromen in het hoger onderwijs'1 van 21 april 2023 (Kamerstukken II 2022/023, 22452, nr. 85).
- [2] Within the Cambridge Language Qualification system, the language level necessary for communicating with the fluency and sophistication necessary for teaching in higher education is C2, i.e., the highest level that proves that someone can communicate like a highly competent native Dutch speaker.
- [3] Seeber, M., Debacker, N., Meoli, M. et al. Exploring the effects of mobility and foreign nationality on internal career progression in universities. *High Educ* 85, 1041–1081 (2023). <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00878-w>.
- [4] The Share of foreign scientific personnel at Netherlands universities, overall and by area of origin. Rathenau Institute, 2022. Accessed August 18th 2023. <https://www.rathenau.nl/en/science-figures/personnel/international-researchers/share-foreign-scientific-personnel-netherlands>.
- [5] Grosch, I., Boonen, J., & Hoefnagels, A. Cultural intelligence and the role of international classroom composition: Insights from Dutch higher education. *International Journal of Intercultural Relations*, 96, 101866 (2023). <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2023.101866>.
- [6] Dutch companies struggle to fill tech jobs. Pat Brans, *Computer Weekly*, 2022. Accessed August 18th 2023. <https://www.computerweekly.com/news/252520662/Dutch-companies-struggle-to-fill-tech-jobs>.